

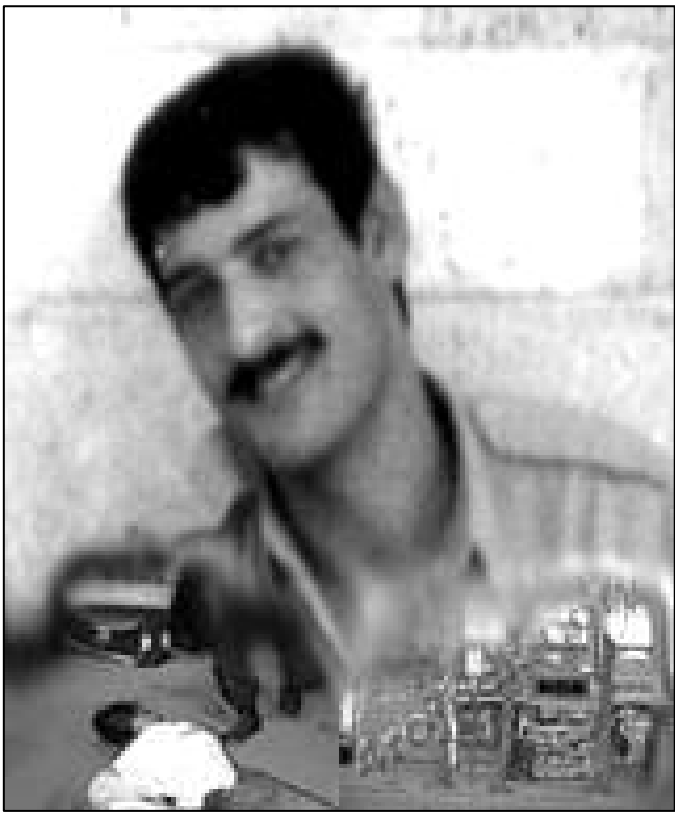
یادیک له راپه رینی چینی خویندکار له 18 ی پووشپه ری 1378

خویندکارو رۆشنیران له هه مر شوو و گۆرانیکدا، سه ر قافلە ی راپه رین بوون و داخوازه کانیان داوا ی تیکرای چینه کانی کۆمه لگا بووه . بزوتنه ی هه مر جووله ییکه ی پیشکوه و تنخوازانه و له گۆزانی رۆمه دیکتاتور و دایلو سیته ره کان دا نه و په ری فیداکاریان کرده . گیان فیدایی و هه ولئ بئ وچانیان بۆ دهسته بهرکردنی ژبانیکی باشر بۆ هه مو تاکیک و بۆ به شه ریه ت سه میتدراوه و نه وه ناشکرایه که زانستگا وه ک مه ته ریزی له گیان نه هاتوو چینی خویندکار هه رده م سه نگه ر بووه له ده ژئ سه ره رۆیان و دیکتاتوران . له ئیران که رۆمه یه که له داوا ی یه که کان بناغه یان له سه ره سیسته میتکی دوا که ورتانه و دیکتاتورانه داده مه زانده و بئ وچان هه ولئ مانه و یان نه ده ، زانستگا به ده ژنی سه رده کی خۆیان ده زانن ، به تاییه ت رۆمی ناخوندی که هه ر له سه ره تای هاتنه سه رکاریه ره تاروی دایه بهرنامه ریژی بۆ گۆزینی سیسته ی زانستگا و به مه به سه تبه چه ند پیلانی شوومی بهرپوه برد . له یه که م هه نگا ویدا شوو شۆرش به ناو فه ره نه گی هیتاییه کایه وه و سه ره تا به پیاده کردنی له زانستگاگان دا ، زه ره یه ییکی توندی له په یکه مری خویندکاران و خویندکاران و مامۆستایان وه شانده . ناخوندان هه ولئان دا مه به ستی شوومی خۆیان له زانستگاگان دا به ته واوی بییکن ، هه ره به مه به سه تبه ده ستیان کرد به پاکانه حیساب له گه ل نه وانئ سه ره به رۆم نه بوون و نه ده چوونه ژیر فه رمانی . زۆریک له خویندکارانیان ده رکرد و مامۆستایانیک که سا له ای سان بوو سه رفالقئ و تنه وه ی ده رس بوون ناچار کران زانستگا جئ به یکن . به جیگه ی به شیک له شاهه زایان و پسپۆزان و هتد ...

ژماره ییک پاسدار و به سیج و ناخوندی سه وه زیان له جیگه یان دانان و ریتمی خویندنیان له زانستگاگان دا به جو ریک گۆری که وه ک هه وه ی عیلمیه ی قوم و نه جفیان لئ بیته . به لآم زانستگا وه ک سه نگه ری له گیان نه هاتوو چینی هه ری پیته ره ی کۆمه لگا ، هه یج کاتیکی نه بووه نه و جیگه یه بۆ رۆم که بۆخۆی گه ره کیه تی ، به لکو ژیه مۆی خویندکاران داوا ی ماره ییک له زانستگاگان دا گه شایه وه و به شی زۆری پیلانه کانی رۆمی کرده بلقی سه ر ناو و نه وه په یامه به گوئی ناخوندان و رۆمه که یاندا درا که زانستگا سه نگه ریکه له ده زیان و هتا سه رکه ورتی روناکی به سه ر تاریکی دا خه باتیان له ده ژ ده کات . خه باتی چینی خویندکاران به ره به له ده ژئ رۆمی سه ره رۆ و یاغی شکلی گرت . هتا پووشپه ری 1378 چه نندین جووله ی ناوه زایه تی له زانستگاگانه ره سه ری هه لدا و ریکه خۆش بوو بۆ راپه رینیکی به رینی خویندکاری . زانستگای تاران که پیدایه سیته کانی له لایه ن رۆمه به ره به سه ر کرابوو ، هه ره وا په ی خویندن نزم و موجه ی مانگانه که م

شه هیدبوونی شوانه ی سه یه قادر ، ده رفه تییک بۆ راپه رینی خه لگی کوردستان

ده سه لات دارانی رۆم بۆ کپ کردنی ناوه زایه تی خه لگ ده ستیان دایه گرتن و شکه نه و راوانی خه لگ و به کۆمه ل لاوانیان راپه یچی زیندان کرد . بۆ پالپشتی له راپه ریوانی کوردستان ، سازمانی خه باتی کوردستان راگه یندراویکی ده رکرد و داوا ی له لایه نگران و نه ندامانی به تاییه ت و خه لکانی کوردستان به گشتی کرد که ریزه کانیان یه ک به نه تا رۆمی ناخوندی نه توانئ نیراده ی چه په لئ به سه ره که له که مان دا به سه پینئ . راپه رینی خه لگی کوردستان له 18 ی پووشپه ره وه ده ستی پیکرد و 16 ی گه لاویژ خه لگی کوردستان له شارو دپه ات و شارۆچکه کان ده ستیان دایه مانه گرتن . راپه رینی بئ وچانه وه ی خه لگی کوردستان له ده ژئ سه ره رۆمی رۆمی ناخوندی که نیزیکی مانگیکی دریشه ی کیشا ، چه نندین شه هید و برینداری لئ که و ته وه . هه ترش کردنه سه ر خه لگ و زامدار کردنی هه ر شاریکی کوردستان ، ده بیته هۆی هه لایسانی شوو و رابوونی خه لگی شاهه کانی دیکه له بهرانه ر رۆم . دریشه ی شه و راپه رین و رابوونه ی جه ماوه ری کوردستان تا 16 ی گه لاویژ که رۆمی مانه گرتنی سه رانه سه ری خه لگی کوردستان ، شه و په یامه په رۆمی دا به گوئی رۆمی کاندایه که خه لگی کوردستان به رۆم رازی نین و تیکرایان خوازیاری مافه ریشه یی و بنه ره تیسه کانیان که ده سه لاتی ناخوندی لئ ی زه ووت کردوون . هاووکات شه و راستیه ش پوون بۆوه که خه باتیه کان له ناو خۆی کوردستان تا چ را ده تییک له وه ری خستنی ناوه زایه تی ده وریمان هه بووه و به تاییه ت له ته زاهوراتی گه و ره و به ناوانگی مه یدانئ هه لۆی سه قز .

نیوانه ی رۆمی چوارشه مه بهرانه ر به 18 ی پووشپه ری 1384 ، هه یسه نه منیه تی و زانیارییه دایلو سیته ره کانی رۆمی ناخوندی له دریشه ی گرتن و شکه نه و پیسو و شوین گرتنی لارانی کورد ، له هه ولئ گرتنی لاریکی مه هاباد به ناوی شوانه ی سه یه قادر داده بن و کاتیکی بۆیان ده رده که وئ که خۆ نادا به ده ستیان وه ته قه ی لئ ده که ن و شه هید ده بی . جینایه تکارانی رۆمی ناخوندی بۆ چاو ترسین کردنی خه لگی شوو ریشه یی مه هاباد ته رمی له خوین دا شه لائی شوانه ی سه یه قادر به ماشین را ده کیشن و ده شیوین . بلا و بوونه وه ی هه وائی شه هید کردنی شوانه و شیواندنی ته رمه که ی ده بیته هۆی کۆبوونه وه ی خه لگی شار له به رده رکی مالی شوانه و بۆ ده ربرینی هاو سۆزی و هاو خه می له گه ل خانه واده ی ناوبراو . شه کرده وه جینایه تکارانه یه ی رۆم ده بیته هۆی خۆشی لوانی به هه ست و له رابوونیکی قاره مانانه دا به ته زاهوراتیکی به رین و هه ماسی رقی په نگ خواردو و په رۆمی خۆیان به رۆم نیشان ده ده . هاوکات بلا و بوونه وه ی چه ند وینه تییک له ته رمی شیویندراوی شوانه ی سه یه قادر ، ته وژم ده دا به جووله ی شوو ریشه یی خه لگی مه هاباد و کۆنترۆل کردنی زۆریه ی شار ده که وینه ده ست خه لگ . بۆ پالپشتی له ته زاهوراتی به رینی خه لگ و مه حکوم و رسوا کردنی شه هید کردنی شوانه ی شه هید خه لگی شاهه کانی دیکه ی کوردستان وه ک سه قز و سه و مه ریوان و شنۆ و بۆکان و بانه ، دوکان و بازاریان داخست و ناوه زایه تیان نیشان دا . شه کرده وه شوو ریشه یی خه لگی کوردستان به را ده تییک به رین بوو که ترسی خسته ناو دلی رۆمی دژمن به کورد ،

ناوه زایه تی به رینی خویندکارو خه لگی به گیان گه یشتوو ترسی خسته ناو رۆم و سه رلئ شیواوی کردن . خویندکاران و خه لگ له ماوه ی سه رتوییک ته زاهورات و به ره ره کانی له گه ل رۆم په لاماریان برده سه ر بانک و شوینه حکومه کان و چه نندین ماشینی رۆمیان ناو رتئ به ردا . ته زاهورات و مانه گرتن په ره ی سه ند و زۆریک له شاهه کانی نیرانی گرتوه که رۆم ناچار بوو حکومه تی نزماسی را نه گه ییندراو په ره و بکات . خامنه ی ریشه یی رۆمی ویلایه تی فه ق فه رمانی چر بوونه وه ی سه رکوت و دایلو سینی خویندکارو خه لگی ده رکرد و به و بریسه چه په لئ ی رۆمی راسته قینه ی بۆ خه لگی ئیران و جیهان زیاتر ناشکرا بوو . خاته می سه رکۆماری نه و کاتی رۆمی ناخوندی پالپشتی له بریاری وه لی فه قئ کرد و فریو کاریه کانی که زیاتر باسی ریفۆرم و کۆمه لگه ی مه ده نی و ژبانی باشر بۆ خه لگی ئیران و ناوادی بۆ سه رانی زانستگا و رۆم به رز کرده ، به لآم لئیرسراوانی رۆم له جیات پیترایه شت به داواکانیان و نه هیشتنی کم و کورپه کانیان ، فه رمانی سه رکوتی خویندکارانیان ده رکرد و هه تره نه منیه تییه کان به شه و چوونه زانستگا و شوینه خه ی خویندکاران و به چه کی سارد په لاماری خویندکارانیان داو چه ند که سیان له په نه ره وه هاویشته خوارئ و جیگه ی خه ویان ناو رتئ به ردا و له دریشه ی شکه نه و نازاردانی خویندکاران دا چه ند که سیان لئ شه هید و بریندار کردن . هه وائی بلا و بوونه وه ی شه و هه ترشه وه حشانه یه به سه ره په رۆمی زانستگا ، باقی زانستگانی دیکه ی نیرانی گرتوه و بۆ پالپشتی کردن له خویندکارانی تاران ، هه زاران خویندکاری دیکه ی زانستگانیان پیسو په یوه ست بوون . خه لگی تینووی ناوادی تارانیش چوونه ریزی خویندکاران و به جو ریک ته زاهوراتیان له ده ژئ رۆم و سیسه ته کانی گه رم کرد که هه رتوییک دریشه ی کیشا .

راپورتی سازمانی نه ته وه کان سه باره ت به مه وادی موخه دیر

له جیهان هه شیش ده کیشن . له ئیران تریاک باوی زۆره . 33 ی موعتادان له تریاک ده کیشن . له ژماره ی موعتادان له ئیران ژماره ییکی دروست نیه . 800 هه زار ، یه ک میلیوون و هه رت سه ده هه زار ، ته نانه ت 2 میلیوون ژماره گه لیکن که لئیرسراوانی رۆمی ناخوندی باسی لئیه ده که ن . به لآم به پیته به راووردی سازمانه غه ریه ده وه لته یه کان ژماره ی موعتادان له ئیران زیاتر له 6 میلیوونه .

نه ته وه کان بۆ موپاره زه له گه ل مه وادی موخه دیر و خراپه کاری (unodg) ده لیت : به تاییه ت له پاریزگاگان ده بیته به ره به بهرهم هینسانی خشخاش بگه ری . به لآم ته وکاره پیوه ندی به تالبانه وه هه یه . شه و تا قه 10 له سه دی دا هاتی بهرهم له تریاک وه ک مالیات وه رده گرن . تالبان جوتیارانی خشخاش و قاچا خچیان به هه تر ده کات . به پیته لیکدانه وه کان تالبان سالانه 100 میلیوون دولاری مالیات ده ست ده که وئ . بۆیک له تریاک بهرهم ها توو ده کرب به هه رۆتین . له نه فغانستان جیاواز له تریاک و هه ترۆتین ، هه شیش بهرهم ده هه تدرئ . له سالی 2005 تا 2007 شه ر زه ویانه ی هه شیشی لئ چهندرا له 30 هه زار هه کتاره وه گه یشته 70 هه زار هه کتار . جیگه ی سه ره کی هه شیش ته مریکای باشوور و ته مریکای شیمالیه . نیوه ی هه شیشی بهرهم ها تووی جیهان له نه مریکایه و 22 له سه دیشی له نه فریقایه . هه شیش کیشان نیتسا باوترین شیوه ی به ره هینسانی مه وادی موخه دیره . به پیته راپورتی سازمانی نه ته وه کان 160 میلیوون که س

بهرهم هینسانی تریاک دوو بهرانه ره ی ساله کانی رابردوه . زیادبوونی مه وادی موخه دیر بۆته هۆی دایه زینی نرکه که ی . له راپورتی سالیانه ی سازمانی نه ته وه کان سه باره ت به بهرهم هینسانی مه وادی موخه دیر ورایی دراوه . هه ره وه ها هه رزان بوونی نرخی تریاک بۆته هۆی زیادبوونی موعتاد . کی پووشپه ری رۆمی جیهانی موپاره زه له گه ل مه وادی موخه دیره . راپورتیک که سازمانی نه ته وه کان به ره بۆنه وه بلاوی کرده وه جیگه ی نگه رانیه . که ده لئ بهرهم هینسانی تریاک بۆته دوو بهرانه ره . له نه فغانستان له سالی 2005 تریاک بهرهم هینان 4000 تۆن بووه . له سالی 2007 گه یشتوته 8200 تۆن . له هه مو جیهان له سالی 2007 دا 8870 تۆن تریاک بهرهم ها تووه . بهرپه یه سه رچاوه ی 92 له سه دی تریاک له جیهان له نه فغانستانه . له داوا ی نه فغانستان ، برمه و لائوس له سه ره وه ی لیستی وه لاتانی بهرهم هینسه ری تریاک جیگه یان گرتوه . به پیته راپورتی سازمانی نه ته وه کان که له رۆمی 25 ی ژوئن له ژنیف بلا و کراوه ، له نه فغانستان تریاک له 5 پاریزگا بهرهم ده هه ترئ . پاریزگا گه لیک که نفوزی تالبانی نیدایه . نانتۆ ماریا کوستا بهرپه یه ره ی پیاده کردنی سازمانی